

destgjøre, ligeledes anerkjender, at det andet Krav, som høiroftet er fordret i de senere Aar, ogsaa bliver fyldestgjort. Hvad selve Forordningen af de nye Lønninger angaaer, saa finder jeg intet væsentligt at bemærke. Det er vel sagt, som den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts Bde Valgkreds (Alberti) har bemærket, at Adjuncternes Gage i Lovudkastet ere foreslaaede forogede i et ringere Forhold end de overordnede Læreres; men jeg troer heller ikke, at Adjunctpladserne bør være saa høit afslagne, fordi disse Embeder ikke i Regelen bør betragtes som Hvilesteder, men besættes med yngre Mænd, som derfra, naar de trættes ved Skolelivet, i en ældre Alder kunne gaae over i en anden Virksomhed. Jeg troer, at der her kan gjøres Noget for den knappere Gagering ved den Udsgt, som i § 4 er aabnet Adjuncterne, til at kunne gaae over til de høiere Embedsposter ved Skolerne, naar de fortrinlig udmærke sig; men jeg troer, at det Antal af Overlærerembeder, der forbeholdes saadanne veltjente Adjuncter, er temmelig lidet i Forhold til hele Antallet af Overlærerposter. Det er vel sandt, at den er givet Philologerne og dem, der have underkåstet sig den mathematisk-naturvidenskabelige Examen, en Forret til de høiere Skoleembeder; men siden denne Forret blev dem givet, og især hvis nærværende Lovudkast faaer Lovskraft, er Antallet af disse Embeder steget meget betydeligt. Medens før for 14 Skoler, og med Sorø og Herlufsholm 16, Reglen var, at der var een Rector og een Overlærer for hver Skole og kun 2 Overlærere ved Metropolitanaskolen, saa at altsaa det samlede Antal af Overlærerposter var 33, vil Antallet af disse overordnede Poster, naar der, foruden Herlufsholm og Sorø med de dertil calculatede Lærere, endnu tilføies Overlærerposten ved Rønne Skole, blive 45, og desuden maa man tage i Betragtning, at ved Forandringen af Slesvigs Forhold er der aabnet de Mænd, der have taget den høiere Skoleexamen Afgang til Ansættelse der, og altsaa kan et meget betydeligt Antal der finde en meget fordeelagtig Ansættelse. Jeg troer saaledes, at det, uden Forurettelse mod de privilegerede Classer af Lærere, vil kunne skee, at man indrømmer de veltjente Adjuncter en

større Ret til Dyrkning i Overlærerembeder, hvorimod jeg anseer det som en Selvfølge, at den Anciennitet, som berettiger til denne Dyrkning, og overhovedet Ancienniteten i Overlærerclassen, ikke bør komme i Betragtning til at blive Rector. Jeg finder ikke Noget herom i Loven; men jeg troer, det er meget hensigtsmæssigt at fremhæve, at Anciennitets hensyn her ikke bør komme i Betragtning. Jeg troer, at det er et rigtigt Princip, som er udtalt i § 6, at man i det Dieblif, man forøger Lærernes Gager ved de lærde Skoler, inddrager de Extragager, der før have været dem tildeelte for forskjellige Bisforretninger, idet det saaledes er Hensigten ikke at lønne Noget for Tilshyret med Skolernes naturvidenskabelige Samlinger, og heller ikke at tillægge særskilte Gager til Inspectores; men, naar det skal være Regelen, seer jeg ikke, hvorfor Sorø Academi skal have en Inspector med 150 Rd., naaget det har 4 inspicerende Adjuncter, som hver ere tillagte en Godtgjørelse deels af 100 Rd. og fri Kost og Badst, og deels af 200 Rd. Heller ikke troer jeg, at det behøves at give Rectorerne, som der er sørget godt for ved Gagefordelingen, et yderligere Tillæg til „Skriveri og Brevverling“; thi det forekommer mig, at dette ligefrem er forbundet med deres Embede og altsaa vederlagt af deres Gage. Heller ikke troer jeg, at der behøvedes at fastsættes en saadan Timebetaling for Extratimer, som Tilfældet er i denne Lov, og som det er blevet ved en Bestemmelse af den foregaaende Cultusminister. Tidligere var det Regelen, at Antallet af Undervisningstimer for hver Lærer ved en lærd Skole var 24, og hvad han læste derover blev vederlagt med 2 Mk. Timen. Dengang denne Bestemmelse blev taget, var det den almindelige Priis for Undervisning, og i Forhold til de smaa Gager kunde der heller ikke siges Videre derimod, men senere skete der den Forandring, at Antallet af de befalede Timer blev forhøiet til 26 og Betalingen for Extratimer nedsat til 28 f. Den samme Betaling er nu her fastholdt, idet der her bestemmes, at de, der læse mere end 27 Timer om Ugen, skulde have en Betaling af 15 Rd. om Aaret; men herved fremkommer det besynderlige Misforhold, at f. Ex. en Adjunct, der